

Nederlandse tekst (titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973).

RAAD VAN STATE, AFDELING ADMINISTRATIE.

A R R E S T

Nr. 76.804 van 5 november 1998

A. 59.174/XIII-328

In zake : **de gemeente Ramillies,**

die woonplaats heeft gekozen bij
Mr. Jean BOURTEMBOURG, advocaat,
Zwitserlandstraat 24
1060 Brussel,

tegen :

het Waals Gewest,
vertegenwoordigd door zijn
Regering,

dat woonplaats heeft gekozen bij
Mr. Pierre LAMBERT, advocaat,
Defrélaan 19
1180 Brussel.

DE RAAD VAN STATE, XIIIe KAMER,

Gezien het op 29 juli 1994 ingediende verzoekschrift, waarbij de gemeente Ramillies de nietigverklaring vordert van "het besluit van 24 mei 1994 waarbij de Minister van Ruimtelijke Ordening, Patrimonium en Vervoer verscheidene onroerende goederen gelegen te Mont-Saint-André-Ramillies, op grond van hun historische, architecturale en technische waarde als monument of als landschap erkent;

Gezien de regelmatig uitgewisselde memories van antwoord en van wederantwoord;

Gezien het verslag van de heer QUINTIN,
eerste auditeur-afdelingshoofd bij de Raad van State;

Gelet op de beschikking van 4 juni 1998,
waarbij de neerlegging van het dossier en het verslag
ter griffie wordt gelast;

Gelet op de kennisgeving van het verslag aan
de partijen en gezien de laatste memorie van de
verwerende partij;

Gelet op de beschikking van 21 september
1998, waarvan aan de partijen kennis is gegeven en
waarbij wordt bepaald dat de zaak voorkomt op de
terechtzing van 22 oktober 1998;

Gehoord het verslag van de heer HANSE,
staatsraad;

Gehoord de opmerkingen van Mr. N. FORTEMPS,
loco Mr. J. BOURTEMBOURG, advocaat, die voor de
verzoekende partij verschijnt, en van Mr. B. HENDRICKX,
loco Mr. P. LAMBERT, advocaat, die voor de verwerende
partij verschijnt;

Gehoord het eensluidend advies van
de heer QUINTIN, eerste auditeur-afdelingshoofd;

Gelet op titel VI, hoofdstuk II, van de
wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari
1973;

Overwegende dat de volgende feiten dienstig
zijn voor het onderzoek van het beroep :

1. Op 21 juni 1988 stelt de Koninklijke
Commissie voor Monumenten en Landschappen voor dat de

Franse Gemeenschapsexecutieve op basis van het decreet van 17 juli 1987 de procedure in gang zet, enerzijds voor de erkenning als monument van de gevels en daken van de molen aan de rue Grande Coyarde 25 te Mont-Saint-André en anderzijds voor de erkenning als landschap van het geheel gevormd door die molen en de omliggende terreinen.

2. Bij een kanttekening d.d. 13 september 1988 op een nota van 4 juli 1988 hecht de voorzitter van de Franse Gemeenschapsexecutieve zijn goedkeuring aan het voorstel om de erkenningsprocedure in gang te zetten.

3. Het openbaar onderzoek loopt van 28 november 1988 tot 4 januari 1989.

Tijdens het onderzoek worden drie bezwaarschriften ingediend; één van die bezwaarschriften is ondertekend door 462 personen, terwijl een ander uitgaat van baron van EYLL, eigenaar van het huis naast de molen.

4. Op 28 december 1988 schrijft de Staatssecretaris voor Landbouw dat de voorgestelde erkenning niet tegen de belangen van de landbouw indruist, op voorwaarde dat meststoffen, pesticiden, gier en mest mogen worden gestrooid.

5. Op de vergadering van 16 januari 1989 brengt de gemeenteraad van Ramillies een ongunstig advies uit over de voorgenomen erkenning. Hij stelt voor de erkenning als monument te beperken tot de gevels en de daken van de molen en de erkenning als landschap te beperken tot de terreinen die aan de molen grenzen.

6. Op 14 februari 1989 deelt de Waalse Maatschappij voor Watervoorzieningen haar opmerkingen mee.

7. Op 16 januari 1990 schrijft de voorzitter van de Koninklijke Commissie voor Monumenten en Landschappen aan de Waalse Gewestminister bevoegd voor monumenten en landschappen dat de Commissie wenst dat het voorstel tot erkenning wordt bekrachtigd bij een besluit van de Executieve.

8. Op 5 juli 1990 deelt de Waalse Gewestminister bevoegd voor monumenten en landschappen aan zijn administratie mee dat hij verscheidene inlichtingen nodig heeft voordat hij zich over het voorstel tot erkenning kan uitspreken.

9. Op 2 maart 1992 verzoekt het Ministerie van het Waals Gewest de gewestelijke en de provinciale commissie het voorstel tot erkenning aan te passen.

Na inzage van het administratief dossier hebben die commissies geen enkel gevolg aan dat verzoek gegeven.

10. Op 2 november 1993 legt de heer BERCKMANS, archeoloog bij de afdeling monumenten, landschappen en opgravingen, een wetenschappelijk dossier aan over de erkenning van de oude molen van Fays, alsook over de omliggende gebouwen en terreinen.

11. Op 24 mei 1994 stelt de Waalse Gewestminister van Ruimtelijke Ordening, Patrimonium en Vervoer een besluit vast dat de bestreden handeling vormt.

Als monument worden erkend :

- de gevels en daken van de oude molen van Fays, rue Grande Coyarde 25 te Mont-Saint-André-Ramillies;
- de gevels en daken van het herenhuis naast de molen, rue Grande Coyarde 27 te Mont-Saint-André-Ramillies;
- de gemetselde structuur voor de waterval;
- de verschillende afsluitingsmuren.

Als landschap wordt erkend : het geheel gevormd door die gebouwen en hun directe omgeving, zoals vermeld op het bijgevoegde plan.

Die erkenning gaat gepaard met verscheidene verbodsbepalingen teneinde het aanzicht van het landschap te beschermen.

Dit besluit wordt op 23 juni 1994 ter kennis gebracht van de verzoekende partij en wordt op 9 juli 1994 bij uittreksel in het Belgisch Staatsblad bekendgemaakt.

Op 29 juni 1994 wordt het overgeschreven op het kantoor van hypotheekbewaring;

Overwegende dat de verwerende partij een exceptie van niet-ontvankelijkheid van het beroep ontleent aan de omstandigheid dat de verzoekende partij er geen belang bij heeft; dat ze aanvoert dat voor de verzoekende partij, als eigenaar van één van de percelen die onder het erkenningsbesluit vallen, het bouwverbod dat nadeel kan berokkenen niet zozeer voortvloeit uit de bestreden handeling zelf, dan wel uit de omstandigheid dat dit perceel op het gewestplan van Waver-Geldenaken-Perwijs, goedgekeurd bij koninklijk besluit van 28 maart

1979, opgenomen is in een gebied voor landschappelijk waardevolle groene ruimten en dat ze aanvoert dat de verzoekende partij, als verdedigster van de collectieve belangen van haar inwoners, niet uiteenzet in welk opzicht de bestreden erkenning tegen die belangen zou indruisen, terwijl het beschermen van de architecturale, esthetische en historische rijkdom volgens de verwerende partij tot de verdediging van die belangen bijdraagt;

Overwegende dat de beperkingen van het eigendomsrecht die enerzijds voortvloeien uit de omstandigheid dat een eigendom in een gebied voor landschappelijk waardevolle groene ruimten wordt opgenomen en die anderzijds uit de bestreden handeling voortvloeien, verschillend zijn, zodat de rechtstoestand van het eigendom van de verzoekende partij door de bestreden handeling gewijzigd is en de verzoekende partij in haar mogelijkheid om over haar eigendom te beschikken, sterker beperkt is door de bestreden handeling dan door het gewestplan het geval was; dat de exceptie niet kan worden aangenomen;

Overwegende dat de verzoekende partij het tweede middel van het verzoekschrift ontleent "aan de schending van artikel 9 van het decreet van 17 juli 1987 betreffende de bescherming van het onroerend cultureel patrimonium van de Franse Gemeenschap, van de artikelen 353 en 354 van het WROSP, aan schending van de substantiële of op straffe van nietigheid voorgeschreven vormen en aan machtsoverschrijding"; dat ze opmerkt dat "de erkenning niet voor dezelfde monumenten geldt als die welke vermeld zijn in het voorstel tot erkenning, zonder dat die wijziging voortvloeit uit opmerkingen die naar aanleiding van het openbaar onderzoek zijn gemaakt"; dat ze voorts opmerkt dat "de Executieve het advies van de bestendige deputatie, van het college en van de betrokken ministers

over de erkenning van de gevel en de daken van het herenhuis aan de rue Grande Coyarde 27 te Mont-Saint-André niet heeft ingewonnen, terwijl de voorgenomen erkenning als monument aan een openbaar onderzoek moet worden onderworpen en om advies moet worden voorgelegd aan de bestendige deputatie, aan het college van burgemeester en schepenen en aan de betrokken ministers";

Overwegende dat de verwerende partij daarop antwoordt "dat de beperkingen die gepaard gaan met de erkenning van het herenhuis als monument precies dezelfde zijn als de beperkingen die gepaard gaan met de erkenning van datzelfde herenhuis als landschap", zodat de erkenning als monument in plaats van als landschap geen enkele wijziging meebrengt die een nieuwe raadpleging zou hebben gewettigd; dat ze onderstreept dat "de erkenning van het herenhuis als monument, en niet meer louter als landschap, te maken heeft met de omstandigheid dat de voorgenomen erkenning geheel wordt herzien in het licht van de adviezen en bezwaren die tijdens het onderzoek van het dossier en tijdens het openbaar onderzoek zijn uitgebracht"; dat ze voorts betoogt dat "zulk een wijziging geen nadeel berokkent aan de verzoekende partij, die dit middel derhalve niet kan aanvoeren";

Overwegende dat het openbaar onderzoek, dat een substantiële vormvereiste is, slechts nut heeft als het werkzaam is; dat dit onderzoek moet worden overgedaan als de overheid fundamentele wijzigingen in de voorgenomen erkenning wil aanbrengen die niet voortvloeien uit opmerkingen die tijdens dit onderzoek zijn gemaakt;

Overwegende dat uit de vergelijking van de voorgenomen erkenning en de definitieve erkenning blijkt

dat de overheid, na het openbaar onderzoek en het advies van de gemeenteraad, de erkenning als monument niet langer alleen betrekking heeft laten hebben op de gevels en daken van de molen aan de rue Grande Coyarde 25, maar ook op drie andere onroerende goederen : het herenhuis aan de rue Grande Coyarde 27, de gemetselde structuur voor de waterval en diverse afsluitingsmuren; dat die wijziging noch uit het openbaar onderzoek, noch uit het advies van de gemeenteraad voortvloeit; dat het er weinig toe doet dat die goederen in het als landschap te erkennen gebied liggen, aangezien de voorwaarden voor het erkennen van een landschap en die voor het erkennen van een monument verschillend zijn en aangezien de opmerkingen en adviezen die tijdens de voorafgaande procedure ingekomen zijn, dus met recht kunnen verschillen naargelang het om het ene of het andere geval gaat; dat het middel gegrond is,

B E S L U I T :

Artikel 1.

Vernietigd wordt het besluit van 24 mei 1994 waarbij de Waalse Gewestminister van Ruimtelijke Ordening, Patrimonium en Vervoer :

- de gevels en daken van de oude molen van Fays, rue Grande Coyarde 25 te Mont-Saint-André-Ramillies;
- de gevels en daken van het herenhuis naast de molen, rue Grande Coyarde 27 te Mont-Saint-André-Ramillies;
- de gemetselde structuur voor de waterval;

- de verschillende afsluitingsmuren;

enerzijds als monument erkent,

en het geheel gevormd door die gebouwen en de directe omgeving ervan,

anderzijds als landschap erkent.

Artikel 2.

Dit arrest zal bij uittreksel in het Belgisch Staatsblad worden bekendgemaakt op dezelfde wijze als het vernietigde besluit.

Artikel 3.

Op de kant van de overschrijving van het besluit van 24 mei 1994 van de Waalse Gewestminister op het kantoor van hypotheekbewaring te Nijvel II zal melding worden gemaakt van artikel 1 van het dictum van dit arrest.

Artikel 4.

De kosten, bepaald op 4.000 frank, komen ten laste van de verwerende partij.

De kosten voor de inschrijving vermeld in artikel 3 van dit arrest komen eveneens ten laste van de verwerende partij.

Aldus uitgesproken te Brussel, in openbare
terechtzitting van de XIIIe kamer, op vijf november 1900
achtennegentig door :

de HH.	HANOTIAU,	kamervoorzitter,
	LEROY,	staatsraad,
	HANSE,	staatsraad,
Mevr.	MALCORPS,	griffier.

De Griffier,

De Voorzitter,

M.-Chr. MALCORPS.

M. HANOTIAU.

VERTALING OVEREENKOMSTIG ARTIKEL 63,
EERSTE LID, VAN DE WETTEN OP DE RAAD VAN STATE,
GECOÖRDINEERD OP 12 JANUARI 1973.